

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐԸ

ՔՐԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ՝

1. Խաղաղության և մարդկության անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործությունները
  - 1.1 Ցեղասպանությունը
  - 1.2 Ցեղասպանության ուղղակի և հրապարակային հրահրումը
  - 1.3 Մարդկայնության դեմ ուղղված հանցագործությունները
  - 1.4 Ցեղասպանությունը կամ մարդկայնության դեմ ուղղված հանցագործությունները հրապարակայնորեն հերքելը, արդարացնելը, դրանք քարոզելը կամ դրանց վտանգավորությունը նսեմացնելը
  - 1.5 Հովանավորվող անձի դեմ ուղղված պատերազմական հանցագործությունները
  - 1.6 Սեփականության կամ այլ իրավունքների դեմ ուղղված պատերազմական հանցագործությունները
  - 1.7 Մարդասիրական օգնության ցուցաբերման կամ տարբերանշանների դեմ ուղղված պատերազմական հանցագործությունները
  - 1.8 Պատերազմ վարելու արգելված եղանակների կիրառմամբ պատերազմական հանցագործությունները
  - 1.9 Պատերազմ վարելու արգելված միջոցների կիրառմամբ պատերազմական հանցագործությունները
  - 1.10 Դիակապտությունը
  - 1.11 Մարտադաշտում սպանվածների դիակներն անարգելը
  - 1.12 Ձինված ընդհարման ժամանակ մշակութային արժեքները ոչնչացնելը, վնասելը, հափշտակելը կամ առգրավելը կամ դրանց նպատակային նշանակությունը փոփոխելը
  - 1.13 Պատերազմի կամ զինված ընդհարման ժամանակ մշակութային արժեքների պաշտպանության կանոնները խախտելը
  - 1.14 Ռասայական, ազգային, էթնիկական կամ կրոնական թշնամանք հարուցելու նպատակով մշակութային արժեքները ոչնչացնելը կամ վնասելը
  - 1.15 Վարձկանությունը
  - 1.16 Անգործությունը զինված ընդհարման ժամանակ
  - 1.17 Ագրեսիան

1.18 Համավարակի կամ մարդկության անվտանգությանն անմիջական սպառնալիքի իրավիճակի պայմաններում ագրեսիվ ռազմական գործողություններ նախաձեռնելը, իրականացնելը կամ դրանք չդադարեցնելը

1.19 Ագրեսիա իրականացնելու ուղղակի և հրապարակային կոչերը

1.20 Միջազգային ահաբեկչությունը

1.21 Չանգվածային ոչնչացման զենք ստեղծելը, տրամադրելը, փորձարկելը կամ կիրառելը

1.22 Էկոցիդը

2. Մարդու կյանքի դեմ ուղղված հանցագործություններ

2.1 Սպանությունը

2.2 Հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանությունը

2.3 Ծննդկանի կամ ծննդաբերի կողմից երեխայի սպանությունը

2.4 Ծննդկանի կամ ծննդաբերի կողմից երեխայի սպանությանը հանցակցելը

2.5 Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցմամբ սպանությունը

2.6 Հակաիրավական ոտնձգություն կատարած անձին բռնելու համար անհրաժեշտ

միջոցների սահմանազանցմամբ սպանությունը

2.7 Տուժողի խնդրանքով սպանությունը

2.8 Ինքնասպանության հասցնելը

2.9 Ինքնասպանության հակելը

2.10 Ինքնասպանությանը նպաստելը

2.11 Անզգուշությամբ կյանքից զրկելը

3. Առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ

3.1 Առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը

3.2 Առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելը

3.3 Առողջությանը ծանր կամ միջին ծանրության վնաս պատճառելը հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում

3.4 Առողջությանը ծանր կամ միջին ծանրության վնաս պատճառելը հակաիրավական ոտնձգություն կատարած անձին բռնելու համար անհրաժեշտ միջոցների սահմանազանցմամբ

3.5 Առողջությանը ծանր կամ միջին ծանրության վնաս պատճառելն անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցմամբ

3.6 Առողջությանը թեթև վնաս պատճառելը

3.7 Անզգուշությամբ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելը

3.8 Անզգուշությամբ առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելը

4. Կյանքը և առողջությունը վտանգող հանցագործություններ

4.1 Հղիության ապօրինի արհեստական ընդհատում (աբորտ) կատարելը

4.2 Հղիության արհեստական ընդհատում (աբորտ) կատարելը կամ ամլացումը

4.3 Հղիության արհեստական ընդհատմանը (աբորտ կատարելուն) կամ ամլացմանը

հարկադրելը

4.4 Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով վարակելը

- 4.5 Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսով անզգուշությամբ վարակելը
- 4.6 Սեռավարակով վարակելը
- 4.7 Սեռավարակով անզգուշությամբ վարակելը
- 4.8 Շրջապատի համար վտանգ ներկայացնող հիվանդությամբ վարակելը
- 4.9 Վտանգի մեջ թողնելը
- 4.10 Մարդու սաղմի, պտղի, մարդու կամ դիակի բջիջների, հյուսվածքների, օրգանների կամ կենսաբանական նյութերի կամ հեղուկների ապօրինի շրջանառությունը
- 4.11 Փոխպատվաստման կանոնները խախտելը
- 4.12 Անձին առանց իր համաձայնության բժշկական, գիտական կամ այլ փորձի ենթարկելը
- 4.13 Մարդու վերարտադրողական կլոնավորումը կամ եվգենիկական փորձերը
- 4.14 Բուժաշխատողի կողմից մասնագիտական պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը
- 5. Ազատության, պատվի, արժանապատվության, ֆիզիկական կամ հոգեկան անձեռնմխելիության դեմ ուղղված հանցագործություններ
  - 5.1 Մարդու թրաֆիքինգը կամ շահագործումը
  - 5.2 Երեխայի կամ անօգնական վիճակում գտնվողի թրաֆիքինգը կամ շահագործումը
  - 5.3 Շահագործման վիճակում գտնվող մարդու ծառայությունից օգտվելը
  - 5.4 Մարդուն առևանգելը
  - 5.5 Ազատությունից ապօրինի զրկելը
  - 5.6 Հոգեբուժական կազմակերպությունում ապօրինի տեղավորելը կամ պահելը
  - 5.7 Հոգեկան ներգործությունը
  - 5.8 Ֆիզիկական ներգործությունը
  - 5.9 Ֆիզիկական ուժեղ ցավ կամ հոգեկան ուժեղ տառապանք պատճառելը
  - 5.10 Ամուսնությանը, ամուսնալուծությանը կամ երեխա ունենալուն հարկադրելը
- 6. Սեռական ազատության և սեռական անձեռնմխելիության դեմ ուղղված հանցագործություններ
  - 6.1 Սեքսուալ բնույթի բռնի գործողությունները
  - 6.2 Սեքսուալ բնույթի գործողություններին հարկադրելը
  - 6.3 Սեքսուալ բնույթի գործողություններ կատարելը 16 տարին չլրացած անձի նկատմամբ
  - 6.4 Անառակաբարո արարք կատարելը
  - 6.5 16 տարին չլրացած անձին սեռական հարաբերություն կամ սեքսուալ բնույթի այլ գործողություններ կամ մանկական պոռնոգրաֆիա ստեղծել կամ արտադրել առաջարկելը (գրումինգ)
- 7. Սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների դեմ ուղղված հանցագործություններ
  - 7.1 Խտրականությունը
  - 7.2 Անձնական կամ ընտանեկան կյանքի գաղտնիությունը խախտելը
  - 7.3 Բժշկական գաղտնիքը հրապարակելը

7.4 Նամակագրության, հեռախոսային խոսակցությունների և հաղորդակցության այլ ձևերի գաղտնիությունը խախտելը

7.5 Բնակարանի անձեռնմխելիությունը խախտելը

7.6 Անձին տեղեկություններ տրամադրելուց հրաժարվելը

7.7 Խղճի կամ դավանանքի ազատության իրավունքի իրականացումը խոչընդոտելը

7.8 Ընտրական կամ հանրաքվեին մասնակցելու իրավունքի իրականացումը, ընտրական հանձնաժողովների աշխատանքներին կամ ընտրությանը կամ հանրաքվեին մասնակցող անձանց իրավունքների կամ պարտականությունների իրականացումը խոչընդոտելը

7.9 Քարոզչություն կատարելուն կամ քարոզչություն կատարելուց հրաժարվելուն հարկադրելը կամ քարոզչություն կատարելուն այլ կերպ խոչընդոտելը

7.10 Ընտրությունների կամ քվեարկության արդյունքները կեղծելը

7.11 Ընտրողների ցուցակները կազմելու, դրանք քաղաքացիներին կամ կուսակցություններին տրամադրելու կամ հրապարակելու կարգը խախտելը

7.12 Մեկից ավելի անգամ կամ այլ անձի փոխարեն քվեարկելը

7.13 Քվեարկության գաղտնիությունը խախտելը

7.14 Կեղծ ընտրական քվեաթերթիկներ կամ քվեարկության ծրարներ, դրոշմանիշներ, կտրոններ պատրաստելը կամ ակնհայտ կեղծ ընտրական քվեաթերթիկներ կամ քվեարկության ծրարներ, դրոշմանիշներ, կտրոններ հանձնելը կամ դրանք իրացնելը

7.15 Ընտրական գործընթացի պատշաճ կազմակերպման համար անհրաժեշտ առարկաները հափշտակելը

7.16 Ընտրակաշառք ստանալը

7.17 Ընտրակաշառք տալը

7.18 Ընտրակաշառքի միջնորդությունը

7.19 Հանրաքվեի կամ ընտրության ժամանակ բարեգործության արգելքը խախտելը

7.20 Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ օրենքով սահմանված՝ նախընտրական քարոզչության ծախսերը նախընտրական հիմնադրամից չկատարելը կամ հանրաքվեի քարոզչության ծախսերը հանրաքվեի քարոզչության ֆինանսավորման հիմնադրամից չկատարելը կամ հայտարարագրման ենթակա տվյալները չհայտարարագրելը կամ հայտարարագիր չներկայացնելը

7.21 Ընտրական կամ հանրաքվեի փաստաթղթերին ծանոթանալուն խոչընդոտելը

7.22 Ընտրական կամ հանրաքվեի հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

7.23 Ձեռքով տեղամասային կենտրոն մուտք գործելը

7.24 Գործադուլի մասնակցելուն կամ գործադուլի մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը

7.25 Հղի կնոջը կամ մինչև երեք տարեկան երեխա ունեցող անձին աշխատանքի ընդունելուց հրաժարվելը կամ աշխատանքից անհիմն ազատելը

7.26 Հեղինակային և հարակից իրավունքները խախտելը

7.27 Արտոնագրային իրավունքը խախտելը

7.28 Միավորում (հասարակական կամ արհեստակցական միություն) կամ կուսակցություն ստեղծելու իրավունքի իրականացումը կամ դրանց գործունեությունը խոչընդոտելը

7.29 Կուսակցությանը անդամագրվելուն կամ անդամությունը դադարեցնելուն հարկադրելը կամ խոչընդոտելը

7.30 Կուսակցության օգտին խոշոր չափերով ապօրինի նվիրատվություն ներգրավելը

7.31 Կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելու՝ օրենքով սահմանված չափը չգերազանցելու արգելքը կամ օրենքով չթույլատրված աղբյուրներից նվիրատվությունների արգելքը խոշոր չափերով շրջանցելը

7.32 Կուսակցության օգտին նվիրատվություն կատարելուն հարկադրելը

7.33 Իրավաբանական անձի անունից կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելը

7.34 Նվիրատուի կողմից կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելու՝ օրենքով սահմանված առավելագույն չափը գերազանցելը

7.35 Հավաք անցկացնելուն կամ դրան մասնակցելուն խոչընդոտելը կամ հարկադրելը, ինչպես նաև հավաքին մասնակցելու կամ հավաքին մասնակցելուց հրաժարվելու նպատակով նյութապես շահագրգռելը

7.36 Լրագրողի մասնագիտական օրինական գործունեությունը խոչընդոտելը

8. Ընտանիքի և երեխայի շահերի դեմ ուղղված հանցագործություններ

8.1 Անչափահասին հանցանքի կատարմանը հակելը կամ դրան մասնակից դարձնելը

8.2 Երեխային պոռնկության կամ պոռնկագրական բնույթի նյութեր կամ առարկաներ պատրաստելու կամ տարածելու հետ կապված գործողություններ կատարելուն հակելը կամ ներգրավելը

8.3 Երեխային հակահասարակական գործողություններ կատարելուն ներգրավելը

8.4 Ծնողներից կամ այն անձանցից, որոնց վրա դրված է երեխայի դաստիարակության և խնամքի պարտականությունը, երեխային ապօրինի բաժանելը կամ երեխային փոխելը

8.5 Խնամքը ստանձնելու նպատակով երեխայի առքը կամ ստանձնողի խնամքին հանձնելու նպատակով երեխայի վաճառքը

8.6 Ծնողի կամ այլ մերձավոր ազգականի և երեխայի միջև տեսակցության իրականացումը խոչընդոտելը

8.7 Որդեգրման գաղտնիքը հրապարակելը

8.8 Որդեգրման համաձայնություն տալուն հակելը կամ հարկադրելը

8.9 Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմիններին սուտ տեղեկություններ հաղորդելը

8.10 Երեխայի դաստիարակության կամ խնամքի պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

8.11 Երեխայի կյանքի անվտանգության ապահովման կամ առողջության պահպանման պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

8.12 Խնամատար ծնողի, խնամակալի կամ հոգաբարձուի իրավունքները չարաշահելը

- 8.13 Ծնողական իրավունքներից հրաժարվելուն հակելը կամ հարկադրելը
- 8.14 Ալիմենտ (ապրուստավճար) վճարելուց խուսափելը
- 9. Սեփականության, տնտեսության և տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ
  - 9.1 Ավագակությունը
  - 9.2 Կողոպուտը
  - 9.3 Գողությունը
  - 9.4 Խարդախությունը
  - 9.5 Վստահված գույքը հափշտակելը
  - 9.6 Համակարգչային հափշտակությունը
- 10. Սեփականության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ
  - 10.1 Շորթումը
  - 10.2 Գույքային վնաս պատճառելը խաբեության, վստահությունը չարաշահելու կամ ապօրինի այլ եղանակով
  - 10.3 Գույքային վնաս պատճառելը սպառնալիքի կամ բռնություն գործադրելու միջոցով
  - 10.4 Գրավառուին վնաս պատճառելը
  - 10.5 Բնական գազի, նավթի, ջրի խողովակաշարերին կամ էլեկտրական ցանցին կամ հեռահաղորդակցության կամ էլեկտրոնային հաղորդակցության միջոցներին ապօրինի միացում կատարելը կամ դրանց չափման համար նախատեսված սարքերի ցուցմունքներն ապօրինի փոխելը կամ դրանց բնականոն աշխատանքը խաթարելը
  - 10.6 Ուրիշի գույքն ապօրինաբար օգտագործելը
  - 10.7 Գույքը ոչնչացնելը կամ վնասելը
  - 10.8 Գույքի պահպանության կամ պաշտպանության պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը
  - 10.9 Անձի տիրապետությունից դուրս եկած գույքին տիրանալը
- 11. Տնտեսական հանցագործություններ
  - 11.1 Իրացնելու նպատակով կեղծ արժույթ, արտարժույթ, արժեթղթեր, վճարահաշվարկային այլ փաստաթղթեր կամ վճարային գործիքներ պատրաստելը, պահելը, տեղափոխելը, առաքելը, ձեռք բերելը կամ դրանք իրացնելը
  - 11.2 Ներքին տեղեկությունների անբարեխիղճ օգտագործումը
  - 11.3 Արժեթղթերի շուկայում գնային չարաշահումը
  - 11.4 Կանխամտածված կեղծ գովազդ
  - 11.5 Կենսապահովման նվազագույն զամբյուղի մեջ մտնող ապրանքները ապրանքային շուկայից հանելը
  - 11.6 Մասնավոր ոլորտում կաշառք ստանալը
  - 11.7 Մասնավոր ոլորտում կաշառք տալը
  - 11.8 Հայաստանի Հանրապետության կամ այլ պետության մարզիկի, մրցավարի, թիմի ղեկավարի, մարզչի, արհեստավարժ մարզամրցման այլ մասնակցի կամ դրա կազմակերպչի,

հանդիսադիր առևտրային մրցույթի մասնակցի կամ դրա կազմակերպչի կամ մրցանակաբաշխային հանձնաժողովի անդամի կողմից կաշառք ստանալը

11.9 Հայաստանի Հանրապետության կամ այլ պետության մարզիկին, մրցավարին, թիմի ղեկավարին, մարզչին, արհեստավարժ մարզամրցման այլ մասնակցի կամ դրա կազմակերպչին, հանդիսադիր առևտրային մրցույթի մասնակցին կամ դրա կազմակերպչին կամ մրցանակաբաշխային հանձնաժողովի անդամին կաշառք տալը

11.10 Ծառայողական կամ մասնագիտական պարտականությունները կատարելու համար ապօրինի վարձատրություն ստանալը կամ պահանջելը

11.11 Մասնավոր ոլորտում ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը

11.12 Առևտրային, ապահովագրական, հարկային, մաքսային, կենսաթոշակային, ծառայողական կամ բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները կամ վարկային պատմությունը կամ վարկային բյուրոյում առկա վարկային տեղեկատվությունն ապօրինի օգտագործելը

11.13 Առևտրային, ապահովագրական, հարկային, մաքսային, կենսաթոշակային, ծառայողական կամ բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները կամ վարկային պատմությունը կամ վարկային բյուրոյում առկա վարկային տեղեկատվությունն ապօրինի հրապարակելը

11.14 Առևտրային, ապահովագրական, հարկային, մաքսային, կենսաթոշակային, ծառայողական կամ բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկություններին կամ վարկային պատմությանը կամ վարկային բյուրոյում առկա վարկային տեղեկատվությանն ապօրինի տիրանալը

11.15 Ապօրինի ձեռնարկատիրական գործունեությունը

11.16 Ֆինանսական բուրգ ստեղծելը, կազմակերպելը կամ ղեկավարելը

11.17 Չարաշահումները հրապարակային սակարկություններ կամ գնումներ անցկացնելիս

11.18 Հակամրցակցային գործունեությունը

11.19 Ապօրինի գործունեություն իրականացնելու կամ ապօրինի գործունեությունը քողարկելու նպատակով իրավաբանական անձ, դրա առանձնացված ստորաբաժանում, հիմնարկ ստեղծելը կամ օգտագործելը կամ նույն նպատակով անհատ ձեռնարկատեր հաշվառելը

11.20 Առանց ապրանքների մատակարարման կամ առանց ծառայությունների մատուցման կեղծ փաստաթղթեր տրամադրելը, ծախսերի կամ եկամուտների վերաբերյալ կեղծ փաստաթղթեր կազմելը և ներկայացնելը

11.21 Անօրինական գործունեությունը սնանկության ընթացքում

11.22 Կանխամտածված սնանկությունը

11.23 Իրացման նպատակով կեղծ ակցիզային դրոշմանիշներ կամ դրոշմապիտակներ պատրաստելը, պահելը, տեղափոխելը, առաքելը, ձեռք բերելը կամ դրանք օգտագործելը կամ իրացնելը

- 11.24 Հարկերը, տուրքերը կամ այլ վճարներ չվճարելը
- 11.25 Կանխիկ դրամական միջոցների և (կամ) վճարային գործիքների մաքսանենգությունը
- 11.26 Մշակութային արժեքների և ռազմավարական տեսակետից կարևոր հումքային ապրանքների մաքսանենգությունը
- 11.27 Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանված մշակութային արժեքները սահմանված ժամկետում Հայաստանի Հանրապետություն չվերադարձնելը
- 11.28 Իրական շահառուների վերաբերյալ կեղծ տվյալներ ներկայացնելը կամ ներկայացման ենթակա տվյալները թաքցնելը
- 11.29 Հանցավոր ճանապարհով ստացված գույք ձեռք բերելը, իրացնելը կամ իրացմանն աջակցելը
- 11.30 Փողերի լվացումը
- 12. Հասարակական կարգի և բարոյականության դեմ ուղղված հանցագործություններ
  - 12.1 Խուլիգանությունը
  - 12.2 Կավատությունը
  - 12.3 Պողնկությամբ զբաղվելուն նպաստելը
  - 12.4 Պողնկագրական նյութեր կամ առարկաներ պատրաստելը, տարածելը կամ պահպանելը
  - 12.5 Պատմության կամ մշակույթի հուշարձաններ կամ առանձնակի արժեք ունեցող առարկաներ կամ փաստաթղթեր ոչնչացնելը կամ վնասելը
  - 12.6 Պատմության կամ մշակույթի հուշարձաններ կամ առանձնակի արժեք ունեցող առարկաներ կամ փաստաթղթեր անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը
  - 12.7 Հնագիտական օբյեկտները ոչնչացնելը կամ վնասելը կամ այլ ապօրինի արարքներ կատարելը
  - 12.8 Հնագիտական օբյեկտները անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը կամ այլ ապօրինի արարքներ կատարելը
  - 12.9 Դիակն անարգանքի ենթարկելը
  - 12.10 Գերեզմանն անարգանքի ենթարկելը
  - 12.11 Կենդանիների նկատմամբ դաժան վերաբերմունքը
- 13. Հասարակական անվտանգության դեմ ուղղված ընդհանուր բնույթի հանցագործություններ
  - 13.1 Ահաբեկչությունը
  - 13.2 Ահաբեկչական գործունեությանը նպաստելը
  - 13.3 Ահաբեկչական գործունեությունը ֆինանսավորելը
  - 13.4 Ահաբեկչական կազմակերպություն ստեղծելը կամ ղեկավարելը
  - 13.5 Ահաբեկչական կազմակերպությանը մասնակցելը
  - 13.6 Ահաբեկչությունն արդարացնելը, քարոզելը կամ ահաբեկչություն կատարելու կոչերը, ինչպես նաև այդպիսի կոչեր պարունակող նյութեր կամ առարկաներ տարածելը
  - 13.7 Ահաբեկչության մասին սուտ տեղեկություններ տարածելը

- 13.8 Պատանդ վերցնելը կամ պահելը
- 13.9 Օդանավեր, նավեր կամ երկաթուղային շարժակազմեր զավթելը, պահելը կամ փախցնելը
- 13.10 Ծովահենությունը կամ օդահենությունը
- 13.11 Հանցավոր կազմակերպություն ստեղծելը կամ ղեկավարելը
- 13.12 Հանցավոր կազմակերպությանը մասնակցելը
- 13.13 Օրենքով չնախատեսված զինված միավորում ստեղծելը կամ ղեկավարելը
- 13.14 Օրենքով չնախատեսված զինված միավորմանը մասնակցելը
- 13.15 Քրեական աստիճանակարգության բարձրագույն կարգավիճակ տալը կամ ստանալը կամ պահպանելը
- 13.16 Քրեական ենթամշակույթ կրող խմբավորում ստեղծելը կամ ղեկավարելը
- 13.17 Քրեական ենթամշակույթ կրող խմբավորմանը մասնակցելը կամ ներգրավելը
- 13.18 Քրեական ենթամշակույթ կրող խմբավորման մասնակցին կամ քրեական աստիճանակարգության բարձրագույն կարգավիճակ ունեցող անձին դիմելը
- 13.19 Օրենքով սահմանված կարգի խախտմամբ հավաք կազմակերպելը կամ անցկացնելը
- 13.20 Զանգվածային անկարգություններին մասնակցելը
- 13.21 Զանգվածային անկարգություններ կատարելու հրապարակային կոչերը
- 13.22 Ատելություն, խտրականություն, անհանդուրժողականություն կամ թշնամանք հրահրելուն կամ քարոզելուն ուղղված հրապարակային խոսքը, ինչպես նաև այդ նպատակով նյութեր կամ առարկաներ տարածելը
- 13.23 Բռնություն գործադրելու հրապարակային կոչերը, բռնությունը հրապարակայնորեն արդարացնելը կամ քարոզելը, ինչպես նաև այդ նպատակով նյութեր կամ առարկաներ տարածելը
- 14. Զենքի, հրազենի կամ այլ հանրավտանգ նյութերի և առարկաների օրինական շրջանառության դեմ ուղղված հանցագործություններ
  - 14.1 Ռադիոակտիվ կամ միջուկային նյութերի կամ սարքերի ապօրինի շրջանառությունը, ինչպես նաև դրանք ոչնչացնելը կամ վնասելը
  - 14.2 Ռադիոակտիվ կամ միջուկային նյութեր կամ սարքեր կամ զանգվածային ոչնչացման զենք հափշտակելը
  - 14.3 Ռադիոակտիվ կամ միջուկային նյութեր կամ սարքեր կամ զանգվածային ոչնչացման զենք շորթելը
  - 14.4 Ապօրինի կերպով քաղաքացիական ողորկափող հրազեն, գազային, օդաճնշիչ, սառը կամ նետողական զենք կրելը
  - 14.5 Հրազենի, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, ռազմամթերքի և այլ նյութերի, սարքերի, առարկաների ապօրինի շրջանառությունը
  - 14.6 Ապօրինի կերպով հրազեն, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթեցման սարքեր պատրաստելը, ձևափոխելը կամ նորոգելը

14.7 Հրազենի, զենքի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ նյութերի կամ պայթեցման սարքերի պահպանության պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

14.8 Հրազեն, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթեցման սարքեր հափշտակելը

14.9 Հրազեն, դրա հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, ռազմամթերք, պայթուցիկ նյութեր կամ պայթեցման սարքեր շորթելը

14.10 Ռազմական նշանակության արտադրանքի, տեխնիկայի, հրազենի կամ այլ նյութերի, սարքերի, առարկաների, ապրանքների մաքսանենգությունը

15. Երթևեկության անվտանգության և տրանսպորտի շահագործման սահմանված կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ

15.1 Օդային, ջրային, երկաթուղային, մագնիսական (մագլային), ճոպանային տրանսպորտի կամ մետրոպոլիտենի երթևեկության անվտանգության ապահովմանն ուղղված պահանջները կամ երթևեկության կամ շահագործման անվտանգությունն ապահովող կանոնները խախտելը

15.2 Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովմանն ուղղված պահանջները կամ ճանապարհային երթևեկության կամ տրանսպորտային միջոցների շահագործման անվտանգությունն ապահովող կանոնները խախտելը

15.3 Տրանսպորտային միջոցները հարբած (ոչ սթափ), տասնվեց տարին չլրացած կամ տվյալ տեսակի տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքը կասեցված կամ տրանսպորտային միջոցներն անվտանգ վարելու կարողությունից զրկված անձին հանձնելը

15.4 Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկված կամ այդ իրավունքը կասեցված անձի կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը կամ այդ անձի կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի կողմից հարբած (ոչ սթափ) վիճակում տրանսպորտային միջոց վարելը կամ սթափության վիճակի զննություն անցնելուց հրաժարվելը կամ խուսափելը

15.5 Տրանսպորտային միջոցները կամ տրանսպորտային ենթակառուցվածքներն անորակ վերանորոգելը կամ տեխնիկական անսարքությամբ շահագործման բաց թողնելը

15.6 Տրանսպորտային միջոցները, ենթակառուցվածքները կամ հաղորդակցության ուղիները փչացնելը

15.7 Տրանսպորտի անվտանգ աշխատանքն ապահովող պահանջները կամ կանոնները խախտելը

15.8 Աղետի ենթարկվածներին նավապետի կողմից օգնություն ցույց չտալը

15.9 Միջազգային թռիչքների կանոնները խախտելը

15.10 Հայաստանի Հանրապետության օդային տարածքի օգտագործման կանոնները խախտելը

16. Աշխատանքների և գործունեության իրականացման անվտանգության հատուկ կանոններով կամ պահանջներով սահմանված կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ

16.1 Ատոմային էներգետիկայի օբյեկտներում անվտանգության կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.2 Իոնացնող ճառագայթման աղբյուրների շահագործման անվտանգության հետ կապված կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.3 Էլեկտրոնային, պրոտոնային, ծանր իոնների արագացուցիչների շահագործման անվտանգության հետ կապված կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.4 Մայրուղային խողովակաշարերի շինարարության, շահագործման կամ վերանորոգման ընթացքում անվտանգության կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.5 Շինարարական, լեռնահանքային կամ այլ աշխատանքների կատարման ընթացքում աշխատանքի պաշտպանության կամ անվտանգության ապահովման կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.6 Պայթյունավտանգ օբյեկտներում անվտանգության կամ աշխատանքի պաշտպանության կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.7 Հրդեհային անվտանգության կանոնները կամ պահանջները խախտելը

16.8 Դյուրավառ կամ այրիչ նյութերի պահպանման, հաշվառման, փոխադրման, առաքման կամ օգտագործման կանոնները կամ պահանջները խախտելը

17. Համակարգչային համակարգի և համակարգչային տվյալների անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործությունները

17.1 Համակարգիչ, համակարգչային համակարգ կամ համակարգչային ցանց ներթափանցելը

17.2 Համակարգչային տվյալը փոփոխելը

17.3 Համակարգչային սաբոտաժը (նենգադուլը)

17.4 Համակարգչային տվյալներն ապօրինի որսալը կամ դրանց տիրանալը

17.5 Հատուկ ծրագրային կամ գործիքային միջոցների ապօրինի շրջանառությունը

17.6 Համակարգչային կեղծիք

17.7 Համակարգիչը, համակարգչային համակարգը կամ համակարգչային ցանցը շահագործելու կանոնները կամ պահանջները խախտելը

18. Շրջակա միջավայրի անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություններ

18.1 Աշխատանքներ իրականացնելիս շրջակա միջավայրի պահպանության օրենսդրության պահանջները խախտելը

18.2 Աշխատանքներ իրականացնելիս շրջակա միջավայրի պահպանության օրենսդրության պահանջները խախտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.3 Վտանգավոր քիմիական կամ կենսաբանական նյութերի կամ թափոնների ապօրինի շրջանառությունը

18.4 Վտանգավոր քիմիական կամ կենսաբանական նյութերի կամ թափոնների հետ վարվելու անվտանգության կանոնները խախտելը

18.5 Վտանգավոր քիմիական կամ կենսաբանական նյութերի կամ թափոնների հետ վարվելու անվտանգության կանոնները խախտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.6 Անասնաբուժական կամ բույսերի հիվանդությունների կամ վնասատուների դեմ պայքարելու կանոնները խախտելը

18.7 Անասնաբուժական կամ բույսերի հիվանդությունների կամ վնասատուների դեմ պայքարելու կանոնները խախտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.8 Մթնոլորտային օդն աղտոտելը

18.9 Մթնոլորտային օդն աղտոտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.10 Ջրերն աղտոտելը

18.11 Ջրերն աղտոտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.12 Ծովային միջավայրն աղտոտելը

18.13 Ծովային միջավայրն աղտոտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.14 Ձկնային պաշարների պահպանության կանոնները խախտելը

18.15 Ձկնային պաշարների պահպանության կանոնները խախտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.16 Հողը փչացնելը

18.17 Հողը փչացնելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.18 Ընդերքի պահպանման կամ օգտագործման պահանջները խախտելը

18.19 Ընդերքի պահպանման կամ օգտագործման պահանջները խախտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

18.20 Ջրային կենդանիներ ապօրինի որսալը կամ ջրային կենդանիներ կամ ջրային բույսեր ապօրինի արդյունահանելը

18.21 Ապօրինի որսը

18.22 Ծառերը, թփերը կամ բուսածածկն ապօրինի հատելը կամ ապօրինի ձեռք բերված կոճղերը, ծառերը կամ թփերը տեղափոխելը

18.23 Ծառերը, թփերը կամ բուսածածկն անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը

18.24 Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում կամ կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված օրգանիզմների պոպուլյացիան բնաջնջելը (վերացնելը)

18.25 Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում կամ կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված օրգանիզմների պոպուլյացիան անզգուշությամբ բնաջնջելը (վերացնելը)

18.26 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռեժիմը խախտելը

18.27 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռեժիմը խախտելով անզգուշությամբ վնաս պատճառելը

19. Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների, պրեկուրսորների, խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութերի օրինական շրջանառության դեմ ուղղված հանցագործություններ

19.1 Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով կամ դրանք ապօրինի իրացնելը

19.2 Պրեկուրսորների ապօրինի շրջանառությունը թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր, դրանց պատրաստուկներ կամ դրանց համարժեք նյութեր (անալոգ) պատրաստելու նպատակով, պրեկուրսորների ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով կամ դրանք ապօրինի իրացնելը

19.3 Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի), ինչպես նաև դրանք պատրաստելու համար օգտագործվող և հատուկ հսկողության տակ գտնվող նյութերի, սարքավորումների կամ գործիքների օրինական շրջանառության կանոնները խախտելը

19.4 Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) կամ պրեկուրսորների ապօրինի շրջանառությունն առանց իրացնելու նպատակի

19.5 Թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր, դրանց պատրաստուկներ կամ դրանց համարժեք նյութեր (անալոգ) կամ պրեկուրսորներ հափշտակելը

19.6 Թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր, դրանց պատրաստուկներ կամ դրանց համարժեք նյութեր (անալոգ) կամ պրեկուրսորներ շորթելը

19.7 Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների, դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) կամ դրանց պրեկուրսորների մաքսանենգությունը

19.8 Թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր, դրանց պատրաստուկներ կամ դրանց պրեկուրսորներ ստանալու իրավունք տվող կեղծ փաստաթուղթ պատրաստելը, օգտագործելը կամ իրացնելը

19.9 Թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր ստանալու իրավունք տվող դեղատոմսեր կամ այլ փաստաթղթեր ապօրինի տրամադրելը

19.10 Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) գործածմանը հակելը կամ ներգրավելը

19.11 Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պատրաստուկների կամ դրանց համարժեք նյութերի (անալոգի) գործածմանը նպաստելը

19.12 Շրջանառությունն արգելված թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսեր ցանելը կամ աճեցնելը

19.13 Խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութերի ապօրինի շրջանառությունն իրացնելու նպատակով կամ դրանք ապօրինի իրացնելը

19.14 Թմրամիջոց, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութ, դրանց պատրաստուկ չհամարվող խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութերի, ինչպես նաև դրանք պատրաստելու համար օգտագործվող և հատուկ հսկողության տակ գտնվող նյութերի, սարքավորումների կամ գործիքների օրինական շրջանառության կանոնները խախտելը

20. Բնակչության առողջության դեմ ուղղված այլ հանցագործություններ

20.1 Բժշկական օգնություն և սպասարկում ապօրինի իրականացնելը

20.2 Դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքերի, օժանդակ նյութերի, բժշկական արտադրատեսակների կամ հետազոտվող դեղագործական արտադրանքների ապօրինի շրջանառությունը

20.3 Իրացման նպատակով կեղծ ակտիվային խմիչքների, մանկական սննդի, կենսաբանական ակտիվ հավելումների, դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքերի, օժանդակ նյութերի, բժշկական արտադրատեսակների կամ հետազոտվող դեղագործական արտադրանքների շրջանառությունը կամ դրանք իրացնելը

20.4 Կեղծ ակտիվային խմիչքների, մանկական սննդի, կենսաբանական ակտիվ հավելումների, դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքերի, օժանդակ նյութերի, բժշկական արտադրատեսակների կամ հետազոտվող դեղագործական արտադրանքների ինքնությունը հավաստող կեղծ փաստաթղթեր պատրաստելը կամ օգտագործելը

20.5 Դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքերի, օժանդակ նյութերի, բժշկական արտադրատեսակների կամ հետազոտվող դեղագործական արտադրանքների ինքնությունը հավաստող իրական փաստաթղթերի ապօրինի շրջանառությունը

20.6 Անվտանգության պահանջներին չհամապատասխանող հումքերի կամ ապրանքների շրջանառությունը, աշխատանքների կատարումը կամ ծառայությունների մատուցումը

20.7 Սանիտարական կանոնները կամ հիգիենիկ նորմատիվները խախտելը

20.8 Արտակարգ իրավիճակի հիմքով հայտարարված արտակարգ դրության ընթացքում մեկուսացման կամ ինքնամեկուսացման կանոնները կամ ազատ տեղաշարժվելու իրավունքի այլ սահմանափակումները խախտելը

20.9 Կարանտինի պայմաններում մեկուսացման (ինքնամեկուսացման) կամ անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառման կանոնները խախտելը

20.10 Մարդու կյանքի կամ առողջության համար վտանգավոր հանգամանքների վերաբերյալ տեղեկություններ թաքցնելը

20.11 Դեղերի կլինիկական փորձարկումների արդյունքները կեղծելը կամ թաքցնելը

21. Սահմանադրական կարգի հիմունքների և պետության անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություններ

21.1 Պետական դավաճանությունը

21.2 Իշխանությունը յուրացնելը

21.3 Սահմանադրական կարգը տապալելը

21.4 Տարածքային ամբողջականությունը խախտելուն ուղղված գործողությունները

21.5 Իշխանությունը զավթելուն, տարածքային ամբողջականությունը խախտելուն կամ սահմանադրական կարգը բռնի տապալելուն ուղղված հրապարակային կոչերը

21.6 Հանրապետության նախագահին, Ազգային ժողովին, Կառավարությանը կամ Սահմանադրական դատարանին պարտադրելը

21.7 Լրտեսությունը

21.8 Դիվերսիան

21.9 Պետական գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ ապօրինի ձեռք բերած անձի կողմից դրանք հրապարակելը

21.10 Պետական գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ հրապարակելը

21.11 Պետական գաղտնիք պարունակող տեղեկություններն անզգուշությամբ հրապարակելը

21.12 Պետական գաղտնիք պարունակող փաստաթղթեր, առարկաներ կամ համակարգչային տվյալներ ոչնչացնելը կամ վնասելը

21.13 Պետական գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերի, առարկաների կամ համակարգչային տվյալների հետ վարվելու կանոնները խախտելը

21.14 Ռազմական դրության իրավական ռեժիմի ընթացքում գործող միջոցառումները կամ ժամանակավոր սահմանափակումները խախտելը

21.15 Ռազմական դրության իրավական ռեժիմն ապահովող մարմինների և ուժերի գործունեությունը խոչընդոտելը

21.16 Ռազմական դրության իրավական ռեժիմի կանոնների խախտման արդյունքով կասեցված տնտեսական գործունեության իրականացումը շարունակելը

21.17 Ռազմական դրության ընթացքում տեղեկությունների հրապարակման կամ տարածման կանոնները խախտելը

22. Հանրային ծառայության շահերի դեմ ուղղված հանցագործություններ

22.1 Կաշառք ստանալը

22.2 Կաշառք տալը

22.3 Կաշառքի միջնորդությունը

22.4 Պաշտոնատար անձի նկատմամբ ունեցած իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունն օգտագործելը

22.5 Պաշտոնատար անձի նկատմամբ ունեցած իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունն օգտագործելու նպատակով ապօրինի վարձատրություն տալը

22.6 Կաշառք ստանալու, կաշառքի միջնորդության կամ իրական կամ ենթադրյալ ազդեցությունը շահադիտական, անձնական այլ շահագրգռվածությունից կամ խմբային շահերից ելնելով օգտագործելու պատրվակով գույք, ներառյալ դրամական միջոց, արժեթուղթ, վճարային այլ գործիք, գույքի նկատմամբ իրավունք, ծառայություն կամ որևէ այլ առավելություն ստանալը

22.7 Պաշտոնատար անձի կողմից իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը կամ լիազորություններն անցնելը

22.8 Պաշտոնատար անձի կողմից ձեռնարկատիրական գործունեությանն ապօրինի մասնակցելը

22.9 Ապօրինի հարստանալը

22.10 Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից հայտարարագրում կեղծ տվյալներ

ներկայացնելը, հայտարարագրման ենթակա տվյալները թաքցնելը կամ հայտարարագիր չներկայացնելը

22.11 Պաշտոնեական կեղծիքը

22.12 Պաշտոնեական անփութությունը

22.13 Պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի ինքնական զավթումը, ինչպես նաև շենքերի կամ շինությունների ինքնական կառուցումը կասեցնելու կամ անձին պատասխանատվության ենթարկելու ուղղությամբ օրենքով սահմանված կարգով միջոցներ չձեռնարկելը կամ ինքնական կառույցների քանդման (ապամոնտաժման) մասին որոշում չկայացնելը կամ ինքնական կառույցների քանդման (ապամոնտաժման) մասին որոշման կատարումը չապահովելը

22.14 Պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի ինքնական զավթումը չդադարեցնելը և դրա հետևանքները չվերացնելը, ինչպես նաև ինքնական շենքերի, շինությունների կառուցումը չդադարեցնելը և անօրինական կառույցները չքանդելը

22.15 Պաշտոնատար անձի կարգավիճակ ձեռք բերելուն կամ պահպանելուն խոչընդոտող տեղեկությունները թաքցնելը

22.16 Խոշտանգումը

22.17 Բռնի անհետացումը

23. Կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ

23.1 Պաշտոնատար անձի օրինական ծառայողական կամ քաղաքական գործունեությանը միջամտելը

23.2 Պաշտոնատար անձի կոչումը կամ լիազորությունները ինքնական յուրացնելը

23.3 Պատիժն ի կատար ածող հիմնարկում կամ ձերբակալվածներին կամ կալանավորվածներին պահելու վայրերում իրականացվող գործունեությունը խոչընդոտելը

23.4 Կապի ուղիները վնասելը

23.5 Փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ կամ տրանսպորտային միջոցների պետհամարանիշներ հափշտակելը, շորթելը, ոչնչացնելը, վնասելը կամ թաքցնելը

23.6 Փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր կեղծելը կամ կեղծ փաստաթղթեր, դրոշմներ, կնիքներ, ձևաթղթեր իրացնելը, պատրաստելը կամ օգտագործելը

23.7 Տրանսպորտային միջոցի կամ հրազենի նույնականացման տարրերը կեղծելը կամ ջնջելը

23.8 Փաստաթղթեր կամ պետական պարգևներ կամ պատվավոր կոչումներ ապօրինի ձեռք բերելը կամ իրացնելը

23.9 Ինքնիրավչությունը

23.10 Պարտադիր գինվորական կամ այլընտրանքային ծառայությունից կամ զորահավաքային զորակոչից խուսափելը

23.11 Վարժական հավաքից խուսափելը

23.12 Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայությունից խուսափելը

23.13 Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայության վայրն ինքնակամ թողնելը կամ ժամանակին ծառայության վայր չներկայանալը

23.14 Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից իր առողջությանը վնաս պատճառելու (անդամախեղելու), հիվանդության սիմուլյացիայի կամ ապօրինի այլ եղանակով այլընտրանքային աշխատանքային ծառայությունից խուսափելը կամ դրա առանձին պարտականությունների կատարումը դադարեցնելը

23.15 Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի կողմից ծառայության պարտականությունները կատարելուց հրաժարվելը

23.16 Ազատությունից զրկելու հետ կապված պատիժը կրելուց հետո զինվորական կոմիսարիատ ներկայանալուց խուսափելը

23.17 Զորամաս կամ հատուկ պահպանվող զինվորական այլ տարածք ապօրինի մուտք գործելը

23.18 Պետական սահմանն ապօրինի հատելը

23.19 Անօրինական միգրացիայի կազմակերպումը

23.20 Պետական սահմանի նշանները վերցնելը, տեղաշարժելը կամ ոչնչացնելը

23.21 Պետական խորհրդանիշներն անարգելը

24. Արդարադատության շահերի դեմ ուղղված հանցագործություններ

24.1 Հանցագործության մասին չհայտնելը

24.2 Հանցանք կատարած անձին աջակցելը

24.3 Ձերբակալված, կալանավորված կամ քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող անձին ապօրինաբար ազատելը

24.4 Սուտ մատնությունը

24.5 Կաշառքի կամ մասնավոր ոլորտում կաշառքի պրովոկացիան

24.6 Ապօրինի ձերբակալելը կամ կալանավորելը

24.7 Ապացույցներ, բացատրություններ կամ դատավարական փաստաթղթեր կամ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման արդյունքով ստացված տվյալներ կամ առարկաներ կեղծելը, փոխելը, ոչնչացնելը կամ թաքցնելը կամ կեղծ ապացույցներ ներկայացնելը

24.8 Ակնհայտ անմեղ անձին քրեական պատասխանատվության ենթարկելը

24.9 Քրեական պատասխանատվությունից ապօրինի ազատելը

24.10 Ակնհայտ անարդար դատավճիռ, վճիռ կամ դատական այլ ակտ կայացնելը

24.11 Քրեական վարույթի տվյալներ հրապարակելը

24.12 Ոսումնասիրության տվյալներ հրապարակելը

24.13 Պաշտպանության միջոցի վերաբերյալ տվյալներ հրապարակելը

24.14 Արդարադատության իրականացմանը կամ գործի քննությանը միջամտելը

24.15 Դատավորների որակավորման քննությունների կամ մասնագիտական պատրաստման քննությունների հարցերի գաղտնիությունը խախտելը

24.16 Դատավորների միջև համակարգչային ծրագրի միջոցով իրականացվող գործերի բաշխման գործընթացին միջամտելը

24.17 Դատարանի նկատմամբ անհարգալից վերաբերմունքը

24.18 Դատավորի, դատախազի, քննիչի, քննչական մարմնի ղեկավարի, հետաքննության մարմնի, փաստաբանի, ներկայացուցչի, փորձագետի կամ հարկադիր կատարողի նկատմամբ սպառնալիքը կամ նրանց մասին տեղեկություն հրապարակելը կամ նրանց գույքը ոչնչացնելը կամ վնասելը կամ նրանց նկատմամբ բռնություն գործադրելը

24.19 Փաստաբանի լիազորությունների իրականացումը խոչընդոտելը

24.20 Մարդու իրավունքների պաշտպանի լիազորությունների իրականացումը խոչընդոտելը

24.21 Մարդու իրավունքների պաշտպանի նկատմամբ սպառնալիքը կամ նրա մասին տեղեկություն հրապարակելը կամ նրա գույքը ոչնչացնելը կամ վնասելը կամ նրա նկատմամբ բռնություն գործադրելը

24.22 Մարդու իրավունքների պաշտպանին վիրավորանք հասցնելը կամ նրա նկատմամբ բացահայտ անհարգալից վերաբերմունք ցուցաբերելը

24.23 Դատավարության մասնակիցների լիազորությունների իրականացումը խոչընդոտելը

24.24 Դատավարության մասնակիցներին՝ իրենց լիազորությունների հետ կապված կաշառք տալը

24.25 Դատավարության մասնակիցների կողմից իրենց լիազորությունների հետ կապված կաշառք ստանալը

24.26 Նոտարի գործունեությանը միջամտելը

24.27 Նոտարին սուտ տեղեկություններ հաղորդելը

24.28 Նոտարի մոտ կեղծ երդում տալը

24.29 Ազդարարի կամ նրա հետ փոխկապակցված անձանց սպանության, առողջությանը վնաս պատճառելու կամ գույքը ոչնչացնելու կամ վնասելու սպառնալիքը

24.30 Ազդարարի տվյալների ապօրինի հրապարակումը

24.31 Ցուցմունք, եզրակացություն կամ կարծիք տալուց կամ թարգմանություն կատարելուց հրաժարվելը

24.32 Սուտ ցուցմունք, կեղծ եզրակացություն կամ կեղծ կարծիք տալը կամ սխալ թարգմանություն կատարելը

24.33 Ուսումնասիրության ընթացքում կեղծ հայտարարագիր ներկայացնելը

24.34 Արգելանքի վերցված, ձերբակալված, կալանավորված կամ քրեակատարողական հիմնարկում պատիժ կրող անձի փախուստը կամ ազատությունից զրկելու հետ կապված պատիժը կրելուց խուսափելը

24.35 Դատական ակտը չկատարելը կամ դրա կատարմանը խոչընդոտելը

24.36 Անհետաձգելի միջամտության որոշումը կամ պաշտպանական որոշումը չկատարելը

24.37 Արգելանքի տակ գտնվող գույքի նկատմամբ ապօրինի արարքը

24.38 Պարտապանի կողմից սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքի և գույքային իրավունքների կազմի, քանակի և գտնվելու վայրի մասին հայտարարագիր

ներկայացնելուց խուսափելը, հայտարարագրում տվյալներ թաքցնելը կամ դրանում կեղծ տվյալներ ներկայացնելը

24.39 Երաշխավորի ստանձնած պարտավորությունները չկատարելը

24.40 Ձերբակալվածներին կամ կալանավորվածներին պահելու վայրում կամ քրեակատարողական հիմնարկում պահվող անձի կողմից կյանքի կամ առողջության համար վտանգ ներկայացնող առարկաներ պատրաստելը, ձեռք բերելը, պահելը, կրելը, իրացնելը կամ այդպիսի առարկաներ փոխանցելը

24.41 Ձերբակալվածներին կամ կալանավորվածներին պահելու վայր կամ քրեակատարողական հիմնարկ ապօրինաբար մուտք գործելը

24.42 Ձերբակալվածներին կամ կալանավորվածներին պահելու վայրում կամ քրեակատարողական հիմնարկում պահվող անձի կողմից մուլտիսաղեր կազմակերպելը կամ դրանց մասնակցելը

24.43 Ձերբակալվածներին կամ կալանավորվածներին պահելու վայրում կամ քրեակատարողական հիմնարկում պահվող անձի կողմից թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր կամ դրանց պատրաստուկներ կամ դրանց համարժեք նյութեր (անալոգ) ապօրինի գործածելը

25. Զինվորական ենթակայության կարգի և զինձառայողների կանոնագրքային փոխհարաբերությունների դեմ ուղղված հանցագործություններ

25.1 Հրամանը չկատարելը

25.2 Հրամանը չկատարելը ծառայության նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքի հետևանքով

25.3 Հրամանատարին (պետին) դիմադրելը կամ նրա պարտականությունների իրականացումը խոչընդոտելը

25.4 Հրամանատարի (պետի) նկատմամբ բռնություն գործադրելը կամ բռնություն գործադրելու սպառնալիքը

25.5 Ստորադասի (ենթակայի) նկատմամբ բռնություն գործադրելը կամ բռնություն գործադրելու սպառնալիքը

25.6 Զինձառայողների փոխհարաբերությունների կանոնագրքային կանոնները խախտելը նրանց միջև ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների բացակայության դեպքում

25.7 Զինձառայողին անզգուշությամբ ինքնասպանության հասցնելը

25.8 Զինձառայողին ինքնասպանության հասցնելը

25.9 Զինձառայողին վիրավորանք հասցնելը

26. Զինվորական ծառայություն անցնելու կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ

26.1 Զորամասը կամ ծառայության վայրն ինքնակամ թողնելը կամ ժամանակին ծառայության վայր չներկայանալը

26.2 Դասալքությունը

26.3 Առողջությանը վնաս պատճառելու (անդամախեղելու), հիվանդության սիմուլյացիայի կամ ապօրինի այլ եղանակով զինվորական ծառայությունից խուսափելը կամ դրա առանձին պարտականությունների կատարումը դադարեցնելը

26.4 Առողջությանը վնաս պատճառելը (անդամախեղելը), որը հանգեցրել է կամ կարող էր հանգեցնել զինվորական ծառայության կամ դրա առանձին պարտականությունների կատարումը ժամանակավորապես դադարեցնելուն

26.5 Զինծառայողի կողմից զինվորական ծառայությունից կամ դրա առանձին պարտականությունները կատարելուց հրաժարվելը

26.6 Զինծառայողի կողմից մոլախաղեր կազմակերպելը կամ դրանց մասնակցելը

26.7 Զինծառայողի կողմից թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր, դրանց պատրաստուկներ կամ դրանց համարժեք նյութեր (անալոգ) ապօրինի գործածելը կամ դրանք գործածած վիճակում ծառայության ներկայանալը

27. Զենքի, ռազմամթերքի, ռազմական տեխնիկայի կամ ռազմական այլ գույքի, շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող նյութերի, սարքերի կամ առարկաների օգտագործման, պահպանման, շահագործման կամ դրանց հետ վարվելու կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ

27.1 Զենքի, ռազմամթերքի, ռազմական տեխնիկայի կամ ռազմական այլ գույքի, շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող նյութերի, սարքերի կամ առարկաների հետ վարվելու կանոնները խախտելը

27.2 Զենքը, ռազմամթերքը, ռազմական տեխնիկան կամ ռազմական այլ գույքը, շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող նյութերը, սարքերը կամ առարկաները մեկ ուրիշին հանձնելը

27.3 Զենքը, ռազմամթերքը, ռազմական տեխնիկան կամ ռազմական այլ գույքը, շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող նյութերը, սարքերը կամ առարկաները ոչնչացնելը կամ վնասելը

27.4 Զենքը, ռազմամթերքը, ռազմական տեխնիկան կամ ռազմական այլ գույքը, շրջապատի համար առավել վտանգ ներկայացնող նյութերը, սարքերը կամ առարկաներն անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը

27.5 Վստահված ռազմական գույքը հափշտակելը

27.6 Ծառայողական ռազմական գույքը կորցնելը

27.7 Մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը

27.8 Ռազմական թռչող սարքերի թռիչքների, դրանց նախապատրաստման կամ շահագործման կանոնները խախտելը

28. Հատուկ ծառայությունների կրման և հատուկ պայմաններում զինվորական պարտքի կատարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ

28.1 Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը

28.2 Սահմանապահ ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը

28.3 Պահակային կամ կայազորային ծառայության կանոնագրքային կանոնները խախտելը

28.4 Ներքին ծառայության կանոնագրքային կանոնները խախտելը

28.5 Հասարակական կարգը պահպանելու կամ հասարակական անվտանգությունն ապահովելու ժամանակ ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը

28.6 Մարտ վարելու միջոցները հակառակորդին հանձնելը կամ թողնելը

28.7 Մարտադաշտն ինքնակամ լքելը կամ զենքով գործելուց հրաժարվելը

28.8 Կամովին գերի հանձնվելը

28.9 Հանցավոր գործողությունները գերության մեջ գտնվող զինծառայողի կողմից

29. Զինվորական պաշտոնեական հանցագործություններ

29.1 Իշխանազանցությունը կամ իշխանությունը չարաշահելը

29.2 Զինվորական պաշտոնեական անփութությունը

30 . Այլ հանցագործություններ

ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՔԵՐՅԱԼ ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

1. Գույքային իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

1.1 Գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ճանաչելու վերաբերյալ

1.1.1 Այդ թվում՝ ձեռքբերման վաղեմության ուժով

1.1.2 Այդ թվում՝ տիրազուրկ գույքի նկատմամբ

1.2 Սեփականության իրավունքի դադարեցման վերաբերյալ

1.3 Գույքի նկատմամբ օգտագործման իրավունքը ճանաչելու վերաբերյալ

1.3.1 Այդ թվում՝ բնակօգտագործման իրավունքը ճանաչելու վերաբերյալ

1.3.2 Այդ թվում՝ հողամասի նկատմամբ օգտագործման իրավունքը ճանաչելու վերաբերյալ

1.4 Գույքի նկատմամբ օգտագործման իրավունքը դադարեցնելու վերաբերյալ

1.4.1 Այդ թվում՝ բնակօգտագործման իրավունքը դադարեցնելու վերաբերյալ

1.4.1/1 Այդ թվում՝ փոխհատուցմամբ

1.5 Բնակարանից (տարածքից) վտարելու վերաբերյալ

1.6 Գույքն ուրիշի ապօրինի տիրապետումից ետ վերադարձնելու վերաբերյալ

1.6.1 Բարեխիղճ ձեռքբերողից իր գույքը հետ պահանջելու վերաբերյալ

1.7 Տիրապետումից զրկելու հետ չկապված իրավունքների խախտումը վերացնելու վերաբերյալ

1.8 Ընդհանուր բաժնային սեփականությունից բաժինն առանձնացնելու վերաբերյալ

1.8.1 Համատեղ սեփականության ներքո գտնվող գույքը բաժանելու և դրանից բաժինն առանձնացնելու վերաբերյալ

1.8.3 Գույքի վրա բռնագանձում տարածելու պահանջի մասին

1.9 Այլ վեճեր

1.10 Կառուցվող բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքից անշարժ գույք կամ բնակելի տուն գնելու վերաբերյալ

1.11 Հարևանների միջև ծագած հարաբերությունների (փոխադարձ ազդեցության, ջրօգտագործման, ջրահեռացման, բաժանագծի անցկացման, վիճելի սահմանի, հողամասից արմատների, ճյուղերի և ծառից ընկած պտուղների այլ հողամաս անցման, ցանկապատի կամ պարիսպի, սահմանակից կառույցների ընդհանուր օգտագործման) վերաբերյալ

2. Գործարքների հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

2.1 գործարքների անվավերության հետ կապված վեճեր

2.1.1 այդ թվում՝ վիճահարույց գործարքներն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ

2.1.2 այդ թվում՝ գործարքի առոչնչության հետևանքներ կիրառելու վերաբերյալ

2.2 Գործարքը վավեր ճանաչելու վերաբերյալ

2.3 Գործարքից ծագող իրավունքները գրանցելու վերաբերյալ

2.4 Պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ

2.5 Պայմանագիրը վավեր ճանաչելու վերաբերյալ

2.6 Պայմանագրից ծագող իրավունքները գրանցելու վերաբերյալ

2.7 Պայմանագիրը փոփոխելու և լուծելու վերաբերյալ

2.8 Պայմանագիր կնքելուն պարտավորեցնելու վերաբերյալ

2.9 Այլ վեճեր

3. Ժառանգության հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

3.1 Կտակն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ

3.2 Անարժան ժառանգ ճանաչելու վերաբերյալ

3.3 Ժառանգությունը բաժանելու վերաբերյալ

3.4 Գույքն անժառանգ ճանաչելու վերաբերյալ

3.5 Ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիրն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ

3.6 Ժառանգությունն ընդունելու բաց թողնված ժամկետը հարգելի համարելու վերաբերյալ

3.7 Այլ վեճեր

4 Ընտանեկան իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

4.1 Ամուսնալուծության վերաբերյալ

4.2 Ալիմենտի պահանջի վերաբերյալ

4.3 Ալիմենտի չափը փոփոխելու վերաբերյալ

4.4 Ծնողական իրավունքներից զրկելու վերաբերյալ

4.5 Ծնողական իրավունքները վերականգնելու վերաբերյալ

4.6 Երեխայի որդեգրման վերաբերյալ

4.7 Երեխայի որդեգրումը վերացնելու վերաբերյալ

4.8 Հայրությունը ճանաչելու վերաբերյալ

4.9 Երեխայի բնակության վայրը որոշելու վերաբերյալ

4.10 Երեխայի հետ տեսակցության կարգ սահմանելու վերաբերյալ

- 4.11 Ամուսինների ընդհանուր գույքը բաժանելու վերաբերյալ
- 4.12 Ամուսնական պայմանագրի փոփոխման կամ լուծման վերաբերյալ
- 4.13 Այլ վեճեր
5. Մտավոր սեփականության հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 5.1 Լիցենզային պայմանագրի լուծման, փոփոխման և անվավերության վերաբերյալ
  - 5.2 Մտավոր գործունեության արդյունքներ ստեղծելու և օգտագործելու պայմանագրի լուծման, փոփոխման ու անվավերության վերաբերյալ
  - 5.3 Հեղինակային և հարակից իրավունքների վերաբերյալ
  - 5.4 Ֆիրմային անվանման վերաբերյալ
  - 5.5 Ապրանքային նշանի վերաբերյալ
  - 5.6 Այլ վեճեր
6. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 6.1 Աշխատանքային պայմանագրի վերաբերյալ
  - 6.2 Աշխատանքում վերականգնելու վերաբերյալ
  - 6.3 Գործադուլն անօրինական ճանաչելու վերաբերյալ
  - 6.4 Հարկադիր պարապուրդի հատուցման վերաբերյալ
  - 6.5 Չվճարված աշխատավարձի և/կամ այլ վճարների բռնագանձման վերաբերյալ
  - 6.6 Այլ վեճեր
  - 6.7 Աշխատողին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հետ կապված վեճեր
7. Իրավաբանական անձի գործունեությունից բխող իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 7.1 Կորպորատիվ վեճեր
  - 7.2 Այլ վեճեր
8. Հատուկ վարույթի դատական գործեր
  - 8.1 Անչափահասին լրիվ գործունակ ճանաչելու (էմանսիպացիա) վերաբերյալ
  - 8.2 Քաղաքացուն անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչելու, անգործունակ ճանաչված քաղաքացուն գործունակ ճանաչելու կամ քաղաքացու գործունակության սահմանափակումները վերացնելու վերաբերյալ
  - 8.3 Անձին հոգեբուժական կազմակերպություն ոչ հոժարակամ հոսպիտալացման ենթարկելու վերաբերյալ
  - 8.4 Քաղաքացուն անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչելու վերաբերյալ
  - 8.6 Շարժական գույքը տիրազուրկ ճանաչելու և դրա նկատմամբ դիմողի սեփականության իրավունքը ճանաչելու վերաբերյալ գործերը
  - 8.7 Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման վերաբերյալ
    - 8.7.1 Անձանց ազգակցական հարաբերությունների վերաբերյալ
    - 8.7.2 Անձի՝ ուրիշի խնամքի տակ գտնվելու վերաբերյալ
    - 8.7.3 Ծննդյան, որդեգրման, ամուսնության և մահվան գրանցման վերաբերյալ

- 8.7.4 Անձի՝ որոշակի ժամանակում և որոշակի հանգամանքներում մահվան վերաբերյալ, եթե քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմինները մերժում են մահվան գրանցումը
- 8.7.5 Ժառանգությունն ընդունելու և ժառանգության բացման վայրի վերաբերյալ
- 8.7.6 Դժբախտ պատահարի վերաբերյալ
- 8.7.7 Իրավունք սահմանող փաստաթղթերի, բացառությամբ անձնագրի և զինվորական փաստաթղթերի, պատկանելության վերաբերյալ
- 8.7.8 Սեփականության իրավունքով գույքի տիրապետման վերաբերյալ
- 8.7.9 Անհաղթահարելի ուժի առկայության վերաբերյալ
- 8.7.10 Օրենքով նախատեսված այլ իրավաբանական նշանակության փաստերի վերաբերյալ
- 8.8 Ըստ ներկայացնողի և օրդերային կորցրած արժեթղթերով հավաստված իրավունքները վերականգնելու վերաբերյալ
- 8.9 Հարկադիր կատարողի դիմումով կողմերի հաշտության համաձայնության հիման վրա դատարանի վճռի վերանայման վերաբերյալ
- 8.10 Այլ վեճեր
- 8.11 Արտոնագրված հաշտարարի մասնակցությամբ արտադատական կարգով կնքված հաշտության համաձայնությունը հաստատելու վերաբերյալ
- 8.12 Քաղաքացուն բժշկական ոչ հոժարական հետազոտության և (կամ) բուժման ենթարկելու վերաբերյալ
- 9. Հատուկ հայցային վարույթի դատական գործեր
- 9.2 Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի և անվճարունակ բանկի, վարկային կազմակերպության, ներդրումային ընկերության, ներդրումային ֆոնդի կառավարչի և ապահովագրական ընկերության ժամանակավոր ադմինիստրացիայի որոշումների բողոքարկումը
- 9.3 Այլ վեճեր
- 9.4 «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքով նախատեսված պաշտպանական որոշման վերաբերյալ վեճեր
- 9.5 «Գնումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված գնումների հետ կապված վեճերը
- 11. Պարտավորական իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
- 11.1 Գումարի պահանջի մասին
- 11.2 Պարտավորությունը բնեղենով կատարելու պահանջի մասին
- 11.3 Վնասը և բաց թողնված օգուտը հատուցելու պահանջի մասին
- 11.4 Քաղաքացու կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման վերաբերյալ
- 11.5 Ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների թերությունների հետևանքով պատճառված վնասների հատուցման վերաբերյալ
- 11.6 Անհիմն հարստացման հետևանքով ծագած պարտավորություններ

- 11.7 Միակողմանի գործողություններից ծագող պարտավորություններ
- 11.8 Այլ վեճեր
- 12. Անձնական ոչ գույքային իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 12.1 Պատվի և արժանապատվության իրավունքի վերաբերյալ
  - 12.2 Գործարար համբավի վերաբերյալ
  - 12.3 Ոչ նյութական (բարոյական) վնասի վերաբերյալ
  - 12.4 Այլ վեճեր
- 14 Հողային իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 14.1 Հողամասի նկատմամբ գույքային իրավունքների հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 14.2 Պետության և համայնքների սեփականությանը պատկանող հողամասերի օտարման հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
- 13. Այլ վեճեր
- 16. Հայաստանի Հանրապետություն անօրինական տեղափոխված կամ Հայաստանի Հանրապետությունում ապօրինի պահվող երեխայի վերադարձի վերաբերյալ վեճեր

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

- 1. Պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու դրանց պաշտոնատար անձանց ակտերն անվավեր ճանաչելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 1.1 Պետական մարմինների ու դրանց պաշտոնատար անձանց ակտերն անվավեր ճանաչելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 1.2 Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու դրանց պաշտոնատար անձանց ակտերն անվավեր ճանաչելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
- 2. Պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և դրանց պաշտոնատար անձանց գործողությունները /անգործությունը/ վիճարկելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 2.1 Պետական մարմինների և դրանց պաշտոնատար անձանց գործողությունները /անգործությունը/ վիճարկելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
  - 2.2 Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու դրանց պաշտոնատար անձանց գործողությունները /անգործությունը/ վիճարկելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր
- 5. Նոտարական գործողությունները կամ նոտարի անգործությունը վիճարկելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

6. Նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

6.1 Գերատեսչական նորմատիվ իրավական ակտերի՝ ՀՀ Սահմանադրությանը համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

6.2 Նախագահի նորմատիվ բնույթ ունեցող ակտերի՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

6.3 Կառավարության նորմատիվ որոշումների՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

6.4 Վարչապետի նորմատիվ որոշումների՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

6.5 Գերատեսչական նորմատիվ իրավական ակտերի՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

6.6 Համայնքի ավագանու որոշումների՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

6.7 Համայնքի ղեկավարի որոշումների՝ ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ ակտերին համապատասխանությունը վիճարկելու վերաբերյալ

7. Ընտրական իրավունքի պաշտպանության հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

7.1 Նախագահի ընտրությունների հետ կապված

7.2 Ազգային ժողովի ընտրությունների հետ կապված

7.3 Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների հետ կապված

7.4 Հանրաքվեի կազմակերպման և անցկացման հետ կապված

7.5 Այլ վեճեր

9. Հավաքի անցկացման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների և գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

10. Պետական, համայնքային կամ այլընտրանքային ծառայության անցնելու կամ իրականացնելու հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

11. Վարչական մարմինների միջև իրավասության հարցերի վերաբերյալ վեճերի հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

12. Հասարակական կազմակերպությունների և այլ միավորումների գործունեության կասեցման կամ դադարեցման հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

13. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի պատասխանատվության հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ դատական գործեր

14. Անհետաձգելի միջամտության որոշման բողոքարկման վերաբերյալ դատական գործեր

16. Դատավորի հավակնորդի հայտի ընդունումը մերժելու որոշման բողոքարկման վերաբերյալ դատական գործեր

9.5 Ընտրական հանձնաժողովի գործավար մատյանը չլրացնելը կամ ոչ պատշաճ լրացնելը

9.14 Ժողովներ, հանրահավաքներ, երթեր և ցույցեր անցկացնելու կարգը խախտելը

9.15 Զինձառայողների կամ ոստիկ. ծառայողի օրին. պահանջը չկատարելը

9.18 Հայաստանի Հանրապետության ուսումնական հաստատություններում առարկաների հայերեն դասավանդումը կամ միջնակարգ-մասնագիտական, մասնագիտական տեխնիկական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում հայոց լեզվի ուսուցումը կամ հայոց լեզվի ընդունելության քննությունը չապահովելը

9.19 ՀՀ պետ. մարմ., ձեռնարկ-ի, հիմն-ի և կազմ-ի (անկախ սեփ. ձևից) գործավ-ը ոչ հայերեն վարելը, ցուցանակները, ձևաթղթերը, դրոշմանիշները, նամականիշները, կնիքները, միջ. փոստ. ծրարները և գովազդները ոչ հայերեն ձևավորելը

9.23 Տեղեկություն տալու պարտականությունը չկատարելը

9.26 Տեղեկություն (տվյալ) չտրամադրելը կամ կեղծ տեղեկություն (տվյալ) ներկայացնելը

9.31 Հարկադիր կատարողի որոշումը դիտավորյալ չկատարելը կամ կատարմանը խոչընդոտելը

9.33 Այլ իրավախախտումներ

9.7 Գույքի մանր հափշտակում

8. Այլ վեճեր

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱՐԿԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐ

9.1 Քվեարկ. կամ դրան նախորդող օրը նախընտ. քարոզ. կատարելը, քարոզ. Կատ. Իր-ին արգելք հանդիսանալը, ինչպես նաև նախընտ. քարոզ. կատ. սահմ. կարգի այլ խախտ.

9.2 Վստահված անձին, ընտր. հանձնաժողովի անդամին, դիտորդին կամ ԶԼՄ ներկ. ընտ. փաստաթղթ. ծանոթանալուն խոչընդոտելը, ընտր. հանձնաժողովի արձանագր. պատճենները չտալը

9.3 Թեկնածուի (կուսակց. կամ կուս-ի դաշինքի) կողմից նախընտր. հիմնադրամում եղած միջոցների օգտ. վերաբերյալ հայտարարագիր չներկայացնելը

9.4 Ընտրական հանձնաժողովի կնիքը չվերադարձնելը

9.5 Ընտր. հանձնաժողովի գործավար. մատյանը չլրացնելը կամ ոչ պատշաճ լրացնելը

9.6 Թեկնածուների առաջադրումը պաշտպանելու պաշտոնաթերթիկներում կեղծիքներ կատարելը

9.7 Գույքի մանր հափշտակում

9.8 Պաշտոն. անձանց կողմից միջուկ. տեղակայանքի, ռադիոակտիվ թափ. տեղակայանքի, իոնացնող ճառ. աղբյուրի անձնակազմին շահագործ. աշխատակարգը կամ անվտանգ. կանոնները խախտել հարկադրելը

9.9 Միջուկ. տեղակայանքի, ռադ.թափ.տեղակայանքի, իոնացնող ճառագայթային անձնակազմին և պաշտ. անձանց պաշտոնեական պարտ. կատարելուն խոչընդոտելը

9.10 Ռադիոէլ. Միջոց. և բարձր հաճախակ. սարքավորում. արտադրման, կառուցման (տեղադրման), իրացման, ձեռքբերման և ներմուծման սահմանված կարգը խախտելը

9.11 Պետ. ծառ. կողմից պաշտոնի բերումով ստացած արժեքավոր նվերները պետ. Չհանձնելը

9.12 Պետ.լիազոր.մարմ.-ի պաշտ.անձանց կողմից անհատ ձեռներեցին կամ ձեռնարկությանը սահմանված ժամկետներում չգրանցելը (չվերագրանցելը) կամ գրանցումը (վերագրանցումը) անհիմն մերժելը

9.13 Հաս. վայրերում ոգելից խմիչքներ օգտագործելը կամ հաս. վայրերում հարբած վիճակում երևալը

9.14 Ժողովներ, հանրահավաքներ, երթեր և ցույցեր անցկացնելու կարգը խախտելը

9.15 Զինծառայողների կամ ոստիկ. ծառայողի օրին. պահանջը չկատարելը

9.16 Պետ. ծառ.-ի կողմից պետական մարմնի անունից, մինչև տվյալ հարցի վեր. որոշում ընդունելը, պաշտ. հայտ-մք կամ հաղորդմամբ հանդես գալը

9.17 Վարչական հսկողության կանոնները խախտելը

9.18 ՀՀ ուսում. Հաստ-ում առարկաների հայերեն դասավանդումը կամ միջնակարգ-մասն., մասն. տեխն. և բարձրագույն ուսում.հաստ-ում հայոց լեզվի ուսուցումը կամ հայոց լեզվի ընդունելության քնն-ը չապահովելը

9.19 ՀՀ պետ.մարմ. ձեռնարկ-ի,հիմն.-ի և կազմ-ի (անկախ սեփ. ձևից) գործավ.-ը ոչ հայերեն վարելը, ցուցանակները, ձևաթղթերը, դրոշմանիշները, նամականիշները, կնիքները,միջ.փոստ. ծրարները ոչ հայերեն ձևավորելը

9.20 Զանգվածային միջոցառումների ժամանակ ոչ հայերեն ելույթների համաժամանակյա թարգմանությունը չապահովելը

9.21 Միջ.ատյաններում ՀՀ ներկ. անձանց ոչ հայերեն պաշտ. ելույթները, ՀՀ տարածքում գտնվող արտասահմանյան պետ. մարմ.-ի, ձեռնարկ-ի, հիմն-ի և կազմակերպ-ի պետ. Վերահսկ. ենթակա փաստաթղթերը հայերենով չզուգակցելը

9.22 Պաշտ. անձանց հայերենին չտիրապետելը և սպասարկման առանձին ոլորտներում աշխատող ՀՀ քաղաքացիների հայերենին չտիրապետելը

9.23 Տեղեկություն տալու պարտականությունը չկատարելը

9.24 Էրոտիկ բնույթի տպագիր հրատ-ի, տեսաձայներիգ-ի և տեսասկավառակների վաճառքն արգելված վայրերում

9.25 Վարչական իրավախախտում ծնող կամ դրա կատարմանը նպաստող պատճառներն ու պայմանները վերացնելու ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը

9.26 Տեղեկություն (տվյալ) չտրամադրելը կամ կեղծ տեղեկություն (տվյալ) ներկայացնելը

9.27 Սոց.ապ. քարտերի և սոց. ապ. քարտերի համարների կիրառման կարգը խախտելը

9.29 Ժողովրդական ատենակալի դատարան ներկայանալուն խոչընդոտելը

9.30 Դատարանի մասնավոր որոշումը չկատարելը

9.31 Հարկադիր կատարողի որոշումը դիտավորյալ չկատարելը կամ կատարմանը խոչընդոտելը

9.32 Մարդու իրավունքների պաշտպանի հարցմանը չպատասխանելը կամ պահանջվող նյութերը չտրամադրելը

9.33 Այլ իրավախախտումներ

ՍՆԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐ

- 1 Իրավաբանական անձի սնանկության վերաբերյալ
- 2 Անհատ ձեռներեցի սնանկության վերաբերյալ
- 3 Ֆիզիկական անձանց սնանկության վերաբերյալ

ԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

9.4.1 Խարդախությունը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

9.4.2 Խարդախությունը եթե կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

9.5.1 Վստահված գույքը հափշտակելը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

9.5.2 Վստահված գույքը հափշտակելը՝ եթե կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

10.1.1 Շորթումը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

10.1.2 Շորթումը՝ եթե կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով

11.2.1. Ներքին տեղեկությունների անբարեխիղճ օգտագործումը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

11.3.1 Արժեթղթերի շուկայում գնային չարաշահումը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

11.6.1 Ֆինանսական բուրգ ստեղծելը, կազմակերպելը կամ ղեկավարելը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

11.6.2 Ֆինանսական բուրգ ստեղծելը, կազմակերպելը կամ ղեկավարելը՝ եթե կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով

11.8.1 Հակամրցակցային գործունեությունը՝ իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով

11.8.2 Հակամրցակցային գործունեությունը՝ եթե կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

24.1.1 Արդարադատության իրականացմանը կամ գործի քննությանը միջամտելը, որը կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով,

24.1.2 Արդարադատության իրականացմանը կամ գործի քննությանը միջամտելը՝ եթե կատարվել է իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով

ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՏԻՈՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐ

- 17 Հակակոռուպցիոն քաղաքացիական գործերի դասակարգումը
- 17.1 Պետության գույքային շահերի պաշտպանության վերաբերյալ
  - 17.1.1 Գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ճանաչելու վերաբերյալ
  - 17.1.2 Սեփականության իրավունքի դադարեցման վերաբերյալ
  - 17.1.3 Գույքի նկատմամբ օգտագործման իրավունքը դադարեցնելու վերաբերյալ
  - 17.1.4 Գույքի նկատմամբ օգտագործման իրավունքը փոխհատուցմամբ դադարեցնելու վերաբերյալ
  - 17.1.5 Բնակարանից/տարածքից վտարելու վերաբերյալ
  - 17.1.6 Գույքն ուրիշի ապօրինի տիրապետումից ետ վերադարձնելու վերաբերյալ
  - 17.1.7 Ընդհանուր բաժնային սեփականությունից բաժինն առանձնացնելու վերաբերյալ
  - 17.1.8 Համատեղ սեփականության ներքո գտնվող գույքը բաժանելու և դրանից բաժինն առանձնացնելու վերաբերյալ
  - 17.1.9 Գույքի վրա բռնագանձում տարածելու վերաբերյալ
  - 17.1.10 Վիճահարույց գործարքներն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ
  - 17.1.11 Գործարքի առոչնչության հետևանքներ կիրառելու վերաբերյալ
  - 17.1.12 Պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու վերաբերյալ
  - 17.1.13 Պայմանագիրը փոփոխելու և լուծելու վերաբերյալ
  - 17.1.14 Պայմանագիր կնքելուն պարտավորեցնելու վերաբերյալ
  - 17.1.15 Գումարի պահանջի մասին
  - 17.1.16 Պարտավորությունը բնեղենով կատարելու պահանջի մասին
  - 17.1.17 Վնասը և բաց թողնված օգուտը հատուցելու պահանջի մասին
  - 17.1.18 Անհիմն հարստացման հետևանքով ծագած պարտավորությունների վերաբերյալ
  - 17.1.19 Գույքն անժառանգ ճանաչելու պահանջի մասին

- 17.1.20 Իրավաբանական անձի լուծարման պահանջի մասին
- 17.1.21 Պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի օտարման հետ կապված իրավահարաբերությունների վերաբերյալ
- 17.1.22 Այլ վեճեր
- 17.2 Պետության ոչ գույքային շահերի պաշտպանության վերաբերյալ
- 17.3 Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վերաբերյալ
  - 17.3.1 այդ թվում՝ ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բնեղենով բռնագանձման վերաբերյալ
  - 17.3.2 այդ թվում՝ հայցի ներկայացման պահի դրությամբ ապօրինի ծագում ունեցող գույքի շուկայական արժեքի բռնագանձման վերաբերյալ
  - 17.3.3 այդ թվում՝ ապօրինի ծագում ունեցող գույքը ձեռք բերելու արժեքի չափով գումարի բռնագանձման վերաբերյալ
  - 17.3.4 Այլ վեճեր
- 17.4 Դիմում/Միջնորդություն
  - 17.4.1 այդ թվում՝ ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վերաբերյալ օտարերկրյա դատական ակտը ճանաչելու և դրա կատարումը թույլատրելու վերաբերյալ
  - 17.4.2 նոտարական, բանկային, ապահովագրական կամ առևտրային գաղտնիք կազմող տեղեկություններ, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» օրենքով սահմանված՝ ծառայողական տեղեկություններ, վարկային տեղեկատվություն կամ վարկային պատմություն պահանջելու մասին
  - 17.4.3 հայցի նախնական ապահովման միջոցներ կիրառելու պահանջի մասին
  - 17.4.4 ապացույցների նախնական ապահովման պահանջի մասին
  - 17.4.5 ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման վարույթը հաշտության համաձայնությունը հաստատելու վերաբերյալ
- 17.6 Այլ վեճեր